

Smlouvy s orgány veřejné moci v rámci vnitřního trhu

Contracts with Public Authorities within the Internal Market

JIŘÍ NOVOTNÝ¹

Abstrakt

Veřejné zakázky hrají klíčovou roli v dosažení inteligentního, udržitelného růstu podporujícího začlenění a zároveň k zajištění nejefektivnějšího využití veřejných prostředků. Podle Smlouvy o fungování EU² přijímá Unie opatření určená k zajištění fungování vnitřního trhu v souladu s příslušnými ustanoveními svých zakladatelských smluv. V oblasti smluv uzavíraných s orgány veřejné moci je harmonizace vnitrostátních právních předpisů členských států realizována zejména stanovením společných pravidel a postupů pro případy, kdy jsou uzavírány smlouvy s orgány veřejné moci. Tato koordinace je nezbytná k zajištění účinnosti zásad zakotvených ve Smlouvě o fungování Evropské unie, zejména volného pohybu zboží, svobody usazování a volného pohybu služeb, jakož i zásad z toho vyplývajících, jako je rovné zacházení, zákaz diskriminace, vzájemné uznávání, proporcionalita a transparentnost. Za tímto účelem Unie stanoví pravidla a principy jejichž revize a modernizace má zvýšit efektivitu veřejných výdajů, a to zejména usnadněním účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách. Otázkou jakým způsobem však koordinace vnitrostátních předpisů v otázce smluv uzavíraných s orgán veřejné moci přispívá k zajištění fungování vnitřního trhu, se zabývá následující článek. Obdobně lze hledat odpověď na otázku, jakým způsobem Unie v případě smluv uzavíraných s orgány veřejné moci odstraňuje odlišnosti vnitrostátních právních předpisů členských států.

Klíčová slova

EU, harmonizace, smluvní pravidla, veřejné zakázky

Abstract

Public procurement plays a key role in achieving smart, sustainable and inclusive growth while ensuring the most efficient use of public funds. Under the Treaty on the Functioning of the EU, the Union is to adopt measures designed to ensure the functioning of the internal market in accordance with the relevant provisions of its founding Treaties. In the area of contracts concluded with public authorities, harmonisation of the national laws of the Member States is achieved in particular by establishing common rules and procedures for the award of contracts to public authorities. Such coordination is necessary to ensure the effectiveness of the principles enshrined in the Treaty on the Functioning of the European Union, in particular the free movement of goods, freedom of establishment and freedom to provide services, as well as the principles resulting therefrom, such as equal treatment,

1 JUDr. et PhDr. Jiří Novotný, Ph.D., Katedra teorie práva, Fakulta právnická ZČU v Plzni; a VŠFS, a. s.

2 Smlouva o fungování EU, čl. 26 odst. 1.

non-discrimination, mutual recognition, proportionality and transparency. To this end, the Union shall lay down rules and principles, the revision and modernisation of which shall increase the efficiency of public spending, in particular by facilitating the participation of small and medium-sized enterprises in public procurement. The following article deals with the question of how the coordination of national regulations on contracts concluded with public authorities contributes to ensuring the functioning of the internal market. Similarly, the answer can be sought to the question of how the Union eliminates differences in the national legislation of the Member States in the case of contracts concluded with public authorities.

Key words

EU, harmonisation, contract rules, public procurement

DOI

<http://dx.doi.org/10.37355/fvpk-2025/1-06>

Úvodem k problematice

Směrnici Rady 71/305/EHS o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce Unie již v roce 1971 harmonizovala vnitrostátní pravidla členských států při zadávání veřejných zakázek na stavební práce. Tato harmonizace se ale nevztahovala na veřejné zakázky, jejichž předmětem bylo dodání služeb či výroba, distribuce, přeprava nebo doprava vody a energie. Veřejné zakázky byly zmíněnou směrnicí definovány jako smlouvy za peněžní náhradu uzavřené písemně mezi dodavatelem (fyzickou či právnickou osobou) a orgánem zadávajícím veřejnou zakázku. Za orgán zadávající veřejnou zakázku byl pro účely směrnice považován státní, regionální nebo místní orgán a veřejnoprávní právnické osoby. Ačkoli tyto prvotní harmonizační snahy předcházely integračnímu záměru vytvořit vnitřní trh, byly vedeny již tehdy platným závazkem členských států odstranit dosavadní omezení svobody usazování a poskytování služeb, jež doprovázela snaha zajistit rovnost zacházení a rovné příležitosti mezi dopravními podniky, které napříč členskými státy podléhaly jak právu veřejnému, tak právu soukromému. Kritériem pro zadávání veřejných zakázek v rámci směrnice Rady 71/305/EHS byla jak nejnížší cena, tak i další kritéria, jako lhůta dokončení, provozní náklady, ziskovost a technické okolnosti. Svým obsahem směrnice Rady 71/305/EHS stanovila, kromě obecných pravidel, zejména pravidla pro zveřejnění a vedení řízení, a pravidla účasti v řízení.³ V souladu se stanoveným cílem postupně vytvořit vnitřní trh, Unie již v roce 1993 přijala směrnici o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací.⁴ Jedním z důvodů přijetí společných pravidel byla skutečnost, že tehdejší smlouva o EHS zakazovala omezení volného pohybu

3 Směrnice Rady 71/305/EHS ze dne 26. července 1971 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce *Úřední věstník L 185*, 16. 8. 1971.

4 Směrnice Rady 93/38/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací. *Úř. věst. L 199*, 9. 8. 1993, p. 84–138.

zboží a možnosti poskytovat služby týkající se zakázek zadávaných v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy, a telekomunikací.⁵

Prostřednictvím nařízení Rady (EHS) č. 3975/87 ze dne 14. prosince 1987⁶ byl stanoven postup pro použití pravidel hospodářské soutěže pro podniky v odvětví letecké dopravy, a dále pak byla nařízením (EHS) č. 3976/87 ze dne 14. prosince 1987 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy pro určité kategorie dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví letecké dopravy⁷, stanovena pravidla k prohloubení hospodářské soutěže mezi subjekty, které nabízejí služby v letecké dopravě veřejnosti. Obdobně i Smlouva o Euroatomu zakazovala jakákoli omezení založená na státní příslušnosti, pokud jde o společnosti podléhající soudní pravomoci členského státu, které projeví přání podílet se ve Společenství na výstavbě jaderných zařízení vědecké nebo průmyslové povahy nebo zde poskytovat s tím související služby.⁸ Důležitým pro následný vývoj harmonizace pravidel poskytování veřejných zakázek bylo rozhodnutí Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho působnosti, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994)⁹, jež schválilo zejména Dohodu WTO o vládních zakázkách. Cílem dohody bylo vytvořit mnohostranný rámec vyvážených práv a povinností týkajících se veřejných zakázek se záměrem dosáhnout liberalizace a rozšíření světového obchodu. Dohoda se vztahovala na všechny předpisy, postupy a zvyklosti týkající se zadávání vládních zakázek, dále na zadávání vládních zakázek všemi smluvními prostředky, včetně koupě, koupě na splátky, nájmu nebo nájmu s právem následné koupě nebo bez něj, včetně jakékoli kombinace zboží a služeb.¹⁰

Přijetím směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES, o postupech při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby; a dále pak směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES, o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti, měl být dosavadní přístup zjednodušen a více koordinován. Důvodem bylo přijetí nových změn směrnice Rady 92/50/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby¹¹, směrnice Rady 93/36/EHS ze dne 14. června

⁵ Smlouva o EHS, čl. 30 a čl. 59.

⁶ Council Regulation (EEC) No 3975/87 of 14 December 1987 laying down the procedure for the application of the rules on competition to undertakings in the air transport sector. OJ L 374, 31. 12. 1987, p. 1–8.

⁷ Council Regulation (EEC) No 3976/87 of 14 December 1987 on the application of Article 85 (3) of the Treaty to certain categories of agreements and concerted practices in the air transport sector. OJ L 374, 31. 12. 1987, p. 9–11.

⁸ Smlouva o Euroatomu, čl. 97.

⁹ 94/800/EC: Council Decision (of 22 December 1994) concerning the conclusion on behalf of the European Community, as regards matters within its competence, of the agreements reached in the Uruguay Round multilateral negotiations (1986–1994). OJ L 336, 23. 12. 1994, p. 1–2.

¹⁰ Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations (1986–1994) - Annex 4 - Agreement on Government Procurement (WTO). OJ L 336, 23. 12. 1994, p. 273–289.

¹¹ Council Directive 92/50/EEC of 18 June 1992 relating to the coordination of procedures for the award of public service contracts. OJ L 209, 24. 7. 1992, p. 1–24.

1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky¹² a směrnice Rady 93/37/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce¹³, které byly nutné ke splnění požadavků na zjednodušení a modernizaci vyjádřených veřejnými zadavateli a hospodářskými subjekty v jejich reakcích na Zelenou knihu, kterou přijala Komise dne 27. listopadu 1996¹⁴, měly být uvedené směrnice v zájmu srozumitelnosti přepracovány. Zadávání zakázek sjednaných v členských státech jménem státu, regionálních nebo místních orgánů a jiných veřejnoprávních subjektů mělo zajistit dodržování zásady zakladatelských smluv, zejména mělo být v souladu se zásadou volného pohybu zboží, zásadou svobody usazování a zásadou svobodného poskytování služeb a se zásadami z nich odvozenými, jako je zásada rovného zacházení, zásada zákazu diskriminace, zásada vzájemného uznávání, zásada proporcionality a zásada transparentnosti. Pro veřejné zakázky, které převyšovaly určitou hodnotu, bylo dle Unie žádoucí, aby byla vypracována ustanovení zavádějící na úrovni Společenství koordinaci vnitrostátních zadávacích řízení těchto zakázek, jež by byla založena na těchto zásadách, aby zajistila jejich účinnost a zaručila otevření zadávání veřejných zakázek hospodářské soutěži.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES umožňovala zadavatelům před zahájením zadávacího řízení prostřednictvím „technického dialogu“ vyhledávat nebo přijímat informace, které mohou použít při přípravě zadávací dokumentace za předpokladu, že tyto informace nebudou bránit hospodářské soutěži. S ohledem na rozmanitost zakázek na stavební práce zamýšlela směrnice zadavatelům stanovit buď společné, nebo oddělené zadávání zakázek na návrh a provádění stavebních prací. Záměrem směrnice ale nebylo předepsat společné nebo oddělené zadávání. Rozhodnutí zadat zakázku společně nebo odděleně mělo být založeno na kvalitativních a hospodářských kritériích, která měla být vymezena vnitrostátním právem. Podle směrnice zakázka mohla být považována za zakázku na stavební práce, pouze pokud její předmět zvláště zahrnoval provedení činností uvedených v příloze XII, a to i tehdy, když zakázka zahrnovala poskytování jiných služeb nezbytných k provedení těchto činností. Zakázky na služby, zejména v oblasti správy majetku, mohly za určitých okolností zahrnovat stavební práce. Pokud byly však tyto stavební práce ve vztahu k hlavnímu předmětu zakázky pouze vedlejší a byly jen jeho případným důsledkem nebo doplňkem, skutečnost, že byly zahrnuty do zakázky, nebyla důvodem, aby byla posuzována jako zakázka na stavební práce. Pro účely výpočtu odhadované hodnoty zakázky na stavební práce směrnice doporučovala za vhodné vzít za základ hodnotu samotných stavebních prací a případnou odhadovanou hodnotu dodávek a služeb, které zadavatelé dávají k dispozici zhotovitelům, do té míry, do jaké byly tyto služby nebo dodávky nezbytné k provedení dotčených prací. Mělo být zřejmé, že pro účely této právní úpravy jsou dotčenými službami služby, které poskytují zadavatelé prostřednictvím svých vlastních zaměstnanců. Na druhou stranu výpočet hodnot zakázek na služby poskytnuté či neposkytnuté zhotoviteli na dodatečné provedení stavebních

12 Council Directive 93/36/EEC of 14 June 1993 coordinating procedures for the award of public supply contracts. OJ L 199, 9. 8. 1993, p. 1–53.

13 Council Directive 93/37/EEC of 14 June 1993 concerning the coordination of procedures for the award of public works contracts. OJ L 199, 9. 8. 1993, p. 54–83.

14 COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES. GREEN PAPER - PUBLIC PROCUREMENT IN THE EUROPEAN UNION: EXPLORING THE WAY FORWARD. COM/96/0583 FINAL. Brusel dne 27. 11. 1996.

prací se řídil pravidly používanými na zakázky na služby. Pokud jde o zakázky na služby, mělo být úplné uplatňování této směrnice na přechodnou dobu omezeno na zadávání zakázek na ty služby, u kterých směrnice dovoluje, aby se v plné míře využil potenciál pro zvýšení přeshraničního obchodu. Zakázky na jiné služby měly být po určitou dobu sledovány před tím, než bude přijato rozhodnutí o plném uplatňování této směrnice.¹⁵

Odvětví jako vodní hospodářství, energetika a doprava, a telekomunikace patřily k odvětvím, které byly podle akčního programu a časového plánu Bílé knihy o dotvoření vnitřního trhu vyjmuté z aplikace směrnice Rady 71/305/EHS ze dne 26. července 1971 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, a směrnice Rady 77/62/EHS ze dne 21. prosince 1976 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky. Důvodem pro vynětí těchto odvětví byla dle Unie skutečnost, že subjekty poskytující služby byly v některých případech veřejnoprávní a v jiných subjekty soukromoprávní. Pro vytvoření vnitřního trhu však bylo dle Unie nezbytné zajistit skutečné otevření trhu a přiměřenou rovnováhu při používání pravidel pro zadávání veřejných zakázek v těchto odvětvích. Právě uzavřená povaha trhů zmíněných odvětví, existence zvláštních a výlučných práv udělovaných vnitrostátními orgány, která se týkají dodávek do sítí, poskytování nebo provozu sítí pro zajištění dotyčných služeb, využití geografické oblasti pro určitý účel, poskytování a provozování veřejných telekomunikačních sítí nebo poskytování veřejných telekomunikačních služeb, byla důvodem, proč subjekty působící v těchto odvětvích nenakupovaly na základě soutěže na úrovni Společenství. Další příčinou, proč ve zmíněných odvětvích neexistovala soutěž na úrovni Společenství, spočívala dle Unie v tom, že existovaly různé způsoby, kterými mohly vnitrostátní orgány ovlivnit chování zadavatelů, včetně majetkové účasti a zastoupení ve správních, řídicích nebo dozorčích orgánech zadavatelů.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES, o postupech při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby poskytla veřejným zadavatelům před zahájením zadávacího řízení prostřednictvím „technického dialogu“ možnost vyhledávat nebo přijímat informace, které mohly použít při přípravě zadávací dokumentace za předpokladu, že tyto informace nebudou bránit hospodářské soutěži. Dále bylo veřejným zadavatelům umožněno stanovit buď společné, nebo oddělené zadávání zakázek na návrh a provádění stavebních prací, a to práce s ohledem na rozmanitost veřejných zakázek na stavební práce. Směrnice ale neumožňovala veřejným zadavatelům předepsat společné nebo oddělené zadávání veřejných zakázek. Rozhodnutí zadat zakázku společně nebo odděleně by mělo být založeno na kvalitativních a hospodářských kritériích, která mohly být vymezena vnitrostátním právem. Podle směrnice mohla být zakázka považována za veřejnou zakázku na stavební práce, pouze pokud její předmět zvláště zahrnuje provedení činností (specifikovaných v příloze I), a to i tehdy, když zakázka zahrnovala poskytování jiných služeb nezbytných k provedení těchto činností. Veřejné zakázky na služby, zejména v oblasti správy majetku, mohly za určitých okolností zahrnovat stavební práce. Pokud však takové stavební práce byly ve vztahu k hlavnímu předmětu zakázky pouze vedlejší a byly jen jeho případným důsledkem nebo doplňkem, skutečnost, že byly zahrnuty do

15 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. Úř. věst. L 134, 30. 4. 2004.

zakázky, nebylo dle směrnice důvodem, aby byla posuzována jako veřejná zakázka na stavební práce. Směrnice současně definovala na úrovni rámcové dohody zvláštní pravidly pro rámcové dohody uzavřené pro zakázky spadající do oblasti působnosti směrnice. V případě, že veřejný zadavatel uzavřel rámcovou dohodu, jež se týkala zejména zveřejňování, lhůt a podmínek pro podávání nabídek, mohl sjednat zakázky založené na této rámcové dohodě v době platnosti této dohody buď za použití podmínek stanovených v rámcové dohodě, nebo pokud nebyly všechny podmínky předem stanoveny v rámcové dohodě, obnovením soutěže mezi stranami rámcové dohody ve vztahu k těm podmínkám, které nebyly stanoveny. Obnovení soutěže tak mělo být v souladu s určitými pravidly, jejichž cílem bylo zaručit nezbytnou pružnost a dodržování obecných zásad, zejména zásady rovného zacházení. Ze stejných důvodů byla doba platnosti rámcové dohody omezena a neměla překročit čtyři roky, s výjimkou případů, které veřejní zadavatelé náležitě odůvodní.¹⁶

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES, o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti, upravila zvláštní požadavky zejména v oblasti bezpečnosti dodávek a bezpečnosti informací. Požadavky se vztahovaly především nákupů zbraní, střeliva a válečného materiálu pro ozbrojené síly, jakož i služeb a prací s tím přímo souvisejících, ale také některých zvláště citlivých nákupů v oblasti nevojenské bezpečnosti. Pravidla směrnice se vztahovala jak na vojenské vybavení, tak na oblast nevojenské bezpečnosti. Vojenské vybavení bylo specifikováno podle typů výrobků dle seznamu zbraní, střeliva a válečného materiálu přijatým rozhodnutím Rady 255/58 ze dne 15. dubna 1958¹⁷ a členské státy se mohly při provádění směrnice omezit pouze na tento seznam, jež zahrnoval pouze vybavení, které je navrženo, vyvinuto a vyrobeno speciálně pro vojenské účely. V oblasti nevojenské bezpečnosti se pravidla směrnice vztahovala na zadávání zakázek podobné povahy a stejné citlivosti jako zakázky v oblasti obrany. To byl případ především oblastí, v nichž vojenské a nevojenské síly spolupracovaly na splnění stejného úkolu nebo v nichž je účelem veřejné zakázky chránit bezpečnost Unie nebo členských států na jejich vlastním území či mimo ně před vážnými hrozbami ze strany nevojenských nebo nevládních subjektů (jako např. ochrana hranic, činnost policie a mise pro řešení krizí).¹⁸

Změna unijní strategie

V roce 2014 Unie reformovala dosavadní pravidla pro zadávání veřejných zakázek prostřednictvím směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby. Úř. věst. L 134, 30. 4. 2004, p. 114–240.

¹⁷ Council Decision of 31 March 1958 drawing up a list of products to which Article 223(l)b applies. 255/58, 31 March 1958 and Written Question E-132/01, 4 May 2001.

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES (Text s významem pro EHP). Úř. věst. L 216, 20. 8. 2009, p. 76–136.

2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby veřejnými zadavateli nebo zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnice 2004/17/ES a 2004/18/ES; a dále pak směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/55/EU ze dne 16. dubna 2014 o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU blíže definovala samotný pojem zadávání veřejných zakázek a stanovila pravidla pro zadávání veřejných zakázek a organizování soutěží o návrh veřejnými zadavateli, jejichž odhadovaná hodnota dosahovala finančních limitů stanovených směrnicí. Cílem pravidel pro zadávání veřejných zakázek nebylo pokrýt všechny formy vynakládání veřejných peněžních prostředků, ale pouze ty, jejichž cílem bylo pořízení stavebních prací, dodávek nebo služeb za úplaty prostřednictvím veřejné zakázky. Směrnice se tak měla vztahovat pouze na pořízení stavebních prací, dodávek nebo služeb bez ohledu na to, zda k němu dochází prostřednictvím nákupu, leasingu nebo jiných smluvních forem. Pojem pořízení byl směrnicí chápán širěji ve smyslu získání výhod z příslušných stavebních prací, dodávek nebo služeb, přičemž nebyl nezbytně vyžadován převod vlastnictví na zadavatele zakázek. Směrnice současně zaváděla nová pravidla o přeshraničním společném zadávání veřejných zakázek, a to za účelem usnadnění spolupráce mezi veřejnými zadavateli a pro zvýraznění prospěchu vnitřního trhu vytvořením přeshraničních podnikatelských příležitostí pro dodavatele a poskytovatele služeb. Směrnice dále upravila podmínky pro přeshraniční využívání centrálních zadavatelů a určení použitelné právní předpisy pro zadávání veřejných zakázek, včetně použitelných právních předpisů pro opravné prostředky.¹⁹ Společné zadávání veřejných zakázek veřejnými zadavateli z různých členských států i po koordinaci pravidel naráželo na konkrétní právní problémy z hlediska konfliktů vnitrostátních právních předpisů, kdy především veřejní zadavatelé byli vystaveni značným právním a praktickým obtížím při nákupech od centrálních zadavatelů v jiných členských státech, nebo při společném zadávání veřejných zakázek, a to i přesto, že směrnice 2004/18/ES implicitně umožňovala přeshraniční společné zadávání veřejných zakázek.

Cílem přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU bylo zachovat pravidla pro zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. Důvodem byla skutečnost, že vnitrostátní orgány byly i nadále schopné ovlivnit jednání dotyčných subjektů, a to i prostřednictvím kapitálové účasti nebo zastoupením v jejich správních, řídicích nebo dozorcích orgánech. Dalším z důvodů pro ponechání právní úpravy zadávání zakázek v těchto odvětvích byl uzavřený charakter trhů, na kterých subjekty z těchto odvětví působí, způsobený tím, že členské státy udělují zvláštní nebo výhradní práva na dodávky, obstarávání nebo provozování sítí

19 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES Text s významem pro EHP. Úř. věst. L 94, 28. 3. 2014, p. 65–242.

pro poskytování dotčených služeb. Unie v tomto ohledu zdůrazňovala, že pro dosažení skutečného otevření trhu a přiměřené rovnováhy při používání pravidel pro zadávání zakázek v odvětvích vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, musí být subjekty, jež mají být zahrnuty, vymezeny na jiném základě než odkazem na jejich právní postavení. Dle Unie tak bylo nezbytné zajistit, aby nebylo ohroženo rovné zacházení se zadavateli z veřejného a soukromého sektoru, a dále pak i to, aby v souladu s článkem 345 Smlouvy o fungování EU nebyla dotčena úprava vlastnictví uplatňovaná v členských státech.²⁰

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU zcela nově vytvářela na úrovni Unie právní rámec pro udělování koncesí. Podle Unie dosavadní stav, ve kterém nebyla jednoznačně na úrovni Unie stanovena pravidla, která upravovaly udělování koncesí, vyvolával nejen nejistotu, vytvářel překážky pro volný pohyb služeb a narušoval fungování vnitřního trhu. Hospodářské subjekty, zejména malé a střední podniky, byly dle Unie připravovány o svá práva na vnitřním trhu a přicházely o důležité obchodní příležitosti, přičemž ve stávajícím stavu se orgánům veřejné správy nemuselo podařit nalézt nejlepší možnost použití veřejných finančních prostředků, aby občané Unie mohli využívat kvalitní služby za nejlepší ceny. Podle Unie měl odpovídající a vyvážený právní rámec pro udělování koncesí zajistit pro všechny hospodářské subjekty v Unii účinný a nediskriminační přístup na trh a právní jistotu podporující veřejné investice do infrastruktur a strategických služeb pro občany. Zamýšlený právní rámec měl přinést i větší právní jistotu pro hospodářské subjekty a měl představovat základní nástroj umožňující další otevření mezinárodních trhů s veřejnými zakázkami a posílení mezinárodního obchodu. Zvláštní význam pak byl v rámci směrnice přikládán zlepšení možností malých a středních podniků co do přístupu na trhy s koncesemi v celé Unii.²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí²², stanovila pravidla pro řízení, na jejichž základě veřejní zadavatelé a zadavatelé zadávají zakázky prostřednictvím koncese, jejíž odhadovaná hodnota dosahovala alespoň finančních limitů ve výši 5 186 000 EUR nebo vyšší. Za finanční hodnotu koncese se považoval celkový obrát koncesionáře bez DPH za dobu trvání koncese, odhadnutý veřejným zadavatelem nebo zadavatelem, jako protiplnění za stavební práce a služby, jež jsou předmětem koncese, jakož i za dodávky, jež s těmito stavebními pracemi a službami souvisejí. Zmíněná směrnice se vztahovala na udělování koncesí na stavební práce a na služby hospodářským subjektům, a to veřejnými zadavateli nebo zadavateli za předpokladu, že stavební práce nebo služby jsou určeny k vykonávání směrnicí specifikovaných činností. Uplatňování této směrnice podléhalo článku 346 Smlouvy o fungování EU. Dohody, rozhodnutí či jiné právní nástroje, které upravovaly rozdělení pravomocí a odpovědnosti za výkon úkolů veřejné služby mezi veřejnými zadavateli či zadavateli nebo skupinami veřejných zadavatelů či zadavatelů a které nestanovily odměnu za smluvní plnění, se považovaly za věc vnitřní organizace

20 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES Text s významem pro EHP. Úř. věst. L 94, 28. 3. 2014, p. 243–374.

21 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí Text s významem pro EHP. Úř. věst. L 94, 28. 3. 2014, s. 1–64.

22 Directive 2014/23/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the award of concession contracts Text with EEA relevance. OJ L 94, 28. 3. 2014, s. 1–64.

dotyčného členského státu, a tudíž nebyly touto směrnicí žádným způsobem dotčeny. Nařízením (EU) 2023/2497 ze dne 15. listopadu 2023 byl výše uvedený finanční limit navýšen na částku 5 538 000 EUR.²³

Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES²⁴ byla stanovena pravidla pro zadávání veřejných zakázek a organizování soutěží o návrh veřejnými zadavateli, jejichž odhadovaná hodnota dosahuje alespoň finančních limitů uvedených ve směrnici. Podle směrnice byly limity veřejné zakázky, jejichž odhadovaná hodnota bez DPH se rovnala těmto finančním limitům nebo je vyšší: 5 186 000 EUR u veřejných zakázek na stavební práce, 134 000 EUR u veřejných zakázek na dodávky a služby zadávaných ústředními orgány státní správy a u soutěží o návrh pořádaných takovými orgány; 207 000 EUR u veřejných zakázek na dodávky a služby zadávaných veřejnými zadavateli na nižší úrovni a u soutěží o návrh pořádaných takovými zadavateli; a 750 000 EUR u veřejných zakázek na sociální a jiné zvláštní služby. Zadáváním veřejných zakázek ve smyslu této směrnice bylo pořízení veřejné zakázky prostřednictvím stavebních prací, dodávek nebo služeb jedním či více veřejnými zadavateli od hospodářských subjektů vybraných těmito veřejnými zadavateli bez ohledu na to, zda tyto stavební práce, dodávky nebo služby mají sloužit veřejnému účelu, či nikoli. Směrnicí však nebyl dotčen způsob, jakým členské státy organizují své systémy sociálního zabezpečení. Shodně s předchozí směrnicí dohody, rozhodnutí či jiné právní nástroje, které upravovaly rozdělení pravomocí a odpovědnosti za výkon veřejných úkolů mezi veřejnými zadavateli nebo skupinami veřejných zadavatelů a které nestanovily odměnu za smluvní plnění, se považovaly za věc vnitřní organizace dotčeného členského státu, a tudíž nebyly touto směrnicí žádným způsobem dotčeny.²⁵ Nařízením (EU) 2023/2495 ze dne 15. listopadu 2023 byl finanční limit u veřejných zakázek na stavební práce navýšen na částku 5 538 000 EUR; u veřejných zakázek na dodávky a služby zadávaných ústředními orgány státní správy a u soutěží o návrh pořádaných takovými orgány na částku 143 000 EUR; u veřejných zakázek na dodávky a služby zadávaných veřejnými zadavateli na nižší úrovni a u soutěží o návrh pořádaných takovými zadavateli navýšen na částku 221 000 EUR.²⁶

Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES byla stanovena pravidla pro zadávání zakázek zadavateli a organizování soutěží o návrh, pokud jde o zakázky a soutěže o návrh, jejichž odhadovaná hodnota dosahuje alespoň finančních limitů: 414 000 EUR u zakázek na dodávky a služby, jakož i u soutěží o návrh; 5 186 000 EUR u zakázek na

23 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2497 ze dne 15. listopadu 2023, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ohledně finančních limitů pro koncese. C/2023/7637. Úř. věst. L, 2023/2497, 16. 11. 2023.

24 Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC Text with EEA relevance. OJ L 94, 28. 3. 2014, s. 65–242.

25 Directive 2014/24/EU, čl. 1.

26 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2495 ze dne 15. listopadu 2023, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ohledně finančních limitů pro veřejné zakázky na dodávky, na služby a na stavební práce a pro soutěže o návrh, C/2023/7642. Úř. věst. L, 2023/2495, 16. 11. 2023.

stavební práce; a 1 000 000 EUR u zakázek na sociální a jiné zvláštní služby. Zadáváním zakázek ve smyslu této směrnice bylo pořízení, dodávek, stavebních prací, nebo služeb prostřednictvím zakázky na dodávky, stavební práce a služby jedním či více zadavateli od hospodářských subjektů vybraných těmito zadavateli, pokud příslušné stavební práce, dodávky nebo služby byly určeny k výkonu některé z činností. Oblast působnosti této směrnice nezahrnovala služby obecného zájmu, které neměly hospodářskou povahu. Touto směrnicí nebyla dotčena možnost členských států stanovit v souladu s právem Unie, co považují za služby obecného hospodářského zájmu, jakým způsobem by tyto služby měly být organizovány a financovány, v souladu s pravidly pro státní podpory, a jakým zvláštním povinnostem by měly podléhat. Touto směrnicí rovněž nebylo dotčeno rozhodnutí veřejných orgánů, zda, jak a do jaké míry chtějí samy vykonávat veřejné funkce podle článku 14 Smlouvy o fungování EU a Protokolu č. 26.²⁷ Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2496 ze dne 15. listopadu 2023 byly výše uvedené limity u zakázek na dodávky a služby, jakož i u soutěží o návrh navýšeny na částku 443 000 EUR; a u zakázek na stavební práce navýšeny na částku 5 538 000 EUR.²⁸

Shora uvedená pravidla pro udělování koncesí měla za cíl stanovit jasný právní přístup a současně zaručit účinný přístup na trh s koncesemi pro všechny unijní podniky, včetně malých a středních podniků, a poskytnout jim možnosti pro investice do významnějších veřejných služeb v budoucnosti. Dalším příkladem mohou být pravidla pro elektronickou fakturaci. V členských státech existovala řada celosvětových, celostátních, regionálních i soukromých norem pro elektronickou fakturaci, žádná z těchto norem však nepřevažovala a většina z nich nebyla navzájem interoperabilní. Napříč Uníí tak neexistovala žádná společná norma, a členské státy v případě, kdy prosazují používání elektronických faktur při zadávání veřejných zakázek nebo toto používání povinně ukládají, preferovaly vytvoření vlastního technického řešení založeného na vlastní vnitrostátní normě. V důsledku toho počet odlišných norem koexistujících v rámci všech členských států dle Unie narůstá a je pravděpodobné, že se bude i dále zvyšovat. Dalším příkladem pravidel byla pravidla v oblasti zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, kdy pro hospodářské soutěže byla vypracována ustanovení koordinující postupy při zadávání zakázek překračujících určitou hodnotu.

Současný stav sbližování právních předpisů

Ačkoli si Unie dala za cíl vytvořit a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva, a k postupnému vytvoření tohoto prostoru má Unie pravomoc přijímat opatření týkající se soudní spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem v míře nezbytné pro řádné fungování vnitřního trhu, i nadále přetrvávají zásadní odlišnosti v rámci jednotlivých

27 Directive 2014/25/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on procurement by entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors and repealing Directive 2004/17/EC Text with EEA relevance. OJ L 94, 28. 3. 2014, s. 243–374.

28 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2496 ze dne 15. listopadu 2023, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ohledně finančních limitů pro zakázky na dodávky, na služby a na stavební práce a pro soutěže o návrh. C/2023/7647. Úř. věst. L, 2023/2496, 16. 11. 2023.

právních řádu členských států. Případné kolize smluvních závazkových vztahů podle občanského a obchodního práva jsou v současnosti řešeny prostřednictvím kolizních norem.²⁹ Je nezbytné, aby zadávání veřejných zakázek orgány nebo jménem orgánů členských států musí být v souladu se zásadami zakotvenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie, a to zejména zásadami volného pohybu zboží, svobody usazování a volného pohybu služeb, jakož i se zásadami z nich vyplývajících, jako je rovné zacházení, zákaz diskriminace, vzájemné uznávání, proporcionalita a transparentnost. Pro veřejné zakázky, které převyšují určitou hodnotu, byla již vypracována ustanovení koordinující vnitrostátní postupy při zadávání veřejných zakázek, aby bylo zajištěno uplatňování uvedených zásad v praxi a otevření zadávání veřejných zakázek hospodářské soutěži. Otevřená soutěž s cílem získat za veřejné prostředky maximální protihodnotu, však i přes stanovení výše uvedených koordinujících postupů, právě z důvodu odlišných vnitrostátních pravidel, eliminuje ze soutěže především malé a střední podniky, a to právě pro zvýšené náklady spojené s přeshraniční veřejnou zakázkou.

Unie s cílem zvýšit u účastníků trhu, včetně malých a středních podniků, důvěru v účast na zadávacích řízeních přijala několik právních úprav, jejichž cílem bylo dosažení účinných možností řešení problémů a spravedlivého zadávání veřejných zakázek nezávislým přezkumem rozhodnutí o zadání veřejné zakázky. Směrnice o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek ukládá členským státům zajistit, aby přezkumné řízení na zadání veřejné zakázky probíhalo podle prováděcích pravidel, jež budou dostupná každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité zakázky a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla nebo hrozí škoda. Požadavek Unie na přezkumné řízení zahrnoval zejména pravomoc přijímat co nejrychleji prostřednictvím předběžných postupů předběžná opatření směřující k nápravě domnělého protiprávního jednání nebo k zabránění dalšímu poškození dotčených zájmů, včetně opatření vedoucích k pozastavení nebo zajištění pozastavení daného zadávacího řízení nebo výkonu rozhodnutí učiněného veřejným zadavatelem; zrušit protiprávní rozhodnutí nebo zajistit jeho zrušení, včetně odstranění diskriminačních technických, hospodářských nebo finančních specifikací ve výzvě k podání nabídek, v zadávací dokumentaci nebo v jakýchkoliv dalších dokumentech souvisejících se zadávacím řízením; a současně také požadavek přiznat náhradu škody osobám poškozeným protiprávním jednáním.³⁰

Dalším krokem k odstranění nejednotnosti jednotlivých vnitřních právních řádů členských států, resp. k odstranění rozdílů v pravidlech pro zadávání veřejných zakázek v jednotlivých členských státech Unie, je dále pak zavedení pravidel pro společné zadávání veřejných zakázek veřejnými zadavateli z různých členských států. Ačkoli již směrnice 2004/18/ES umožňovala přeshraniční společné zadávání veřejných zakázek, nebyly touto směrnicí odstraněny obtíže při nákupech od centrálních zadavatelů v jiných členských státech nebo při společném zadávání veřejných zakázek. Z tohoto důvodu zavedla směrnice 2014/24/EU nová pravidla o přeshraničním společném zadávání veřejných zakázek, jež měly

29 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I). Úř. věst. L 177, 4. 7. 2008, s. 6–16.

30 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek (Text s významem pro EHP). Úř. věst. L 335, 20. 12. 2007, s. 31–46.

usnadnit spolupráci mezi veřejnými zadavateli a pro zvýraznění prospěchu vnitřního trhu vytvořením přeshraničních podnikatelských příležitostí pro dodavatele a poskytovatele služeb.

Společné zadávání veřejných zakázek s ohledem na výše uvedené může mít různou podobu, tedy jak společně koordinovaným zadáváním veřejných zakázek prostřednictvím přípravy společných technických specifikací pro stavební práce, dodávky nebo služby, jež budou zadány několika veřejnými zadavateli, z nichž každý povede samostatné zadávací řízení, až po případy, kdy veřejní zadavatelé společně povedou jediné zadávací řízení, a to buď na základě společného jednání, nebo pověřením jednoho veřejného zadavatele, aby zadávací řízení vedl jménem všech veřejných zadavatelů. Společné zadávání veřejných zakázek bylo směrnicí 2014/24/EU specifikováno buď jako příležitostné společné zadávání veřejných zakázek, tedy případ, kdy se dva nebo více veřejných zadavatelů dohodnou na společném provádění některých konkrétních zadávacích řízení. Pokud bylo zadávací řízení vedeno celé společně jménem a na účet všech zúčastněných veřejných zadavatelů, pak v takovém případě postihovala veřejné zadavatele společná odpovědnost za plnění svých povinností podle zmíněné směrnice.³¹ Druhou rovinu pak představovala pravidla pro zadávání veřejných zakázek za účasti veřejných zadavatelů z různých členských států. V tomto případě mohou veřejní zadavatelé z různých členských států jednat společně při zadávání veřejných zakázek jedním ze způsobů stanovených směrnicí.³²

Závěr

Nedílnou součástí vnitřního trhu je využívání veřejných prostředků. Pro orgány veřejné moci by zadávání veřejných zakázek mělo být účinným nástrojem pro efektivní, udržitelné a strategické vynakládání veřejných financí. Ačkoli je základem zadávání veřejných zakázek otevřená soutěž, a to s cílem získat za veřejné prostředky maximální protihodnotu, jsou z důvodu odlišných vnitrostátních pravidel ze soutěže i nadále eliminováni zejména malé a střední podniky, právě pro zvýšené náklady spojené s přeshraniční účastí v soutěži o veřejnou zakázku. I přes shora uvedené snahy Unie zvýšit napříč členskými státy důvěru účastníků trhu v účasti v přeshraničním zadávání veřejných zakázek, nebyla doposud odstraněna jedna ze základních překážek, která přináší účastníkům zvýšené náklady, a to odlišné vnitrostátní právní normy členských států. K odstranění rozdílů odlišných vnitrostátních právních řádů členských států v případě zadávání veřejných zakázek přistoupila Unie, kromě stanovení společných pravidel pro zadání veřejných zakázek, poměrně specifickým způsobem, když zavedla společné (přeshraniční) zadávání veřejných zakázek.

Společné (přeshraniční) zadávání veřejných zakázek, ať již jako příležitostné společné zadávání veřejných zakázek, či zadávání veřejných zakázek za účasti veřejných zadavatelů z různých členských států, nikterak nemění dosavadní odlišné vnitrostátní právo členských států. Společné přeshraniční zadávání veřejných zakázek nevytváří žádná nová jednotná

31 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014, čl. 38.

32 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014, čl. 39.//

smluvní pravidla, která by eliminovala náklady malých a středních podniků spojených se vstupem na část unijního trhu, na kterém platí odlišné normy soukromého práva. Pravidla pro společné zadávání veřejných zakázek, pak v oblasti soukromého práva nevytváří „nová“ společná unijní pravidla smluvních závazkových vztahů, avšak pouze doplňuje stávající kolizní normy Unie.

Tím sice Unie zajistila možnost účastnit se veřejné zakázky v jiném členském státě, avšak bez eliminace té zásadní překážky, kterou tvoří odlišné normy soukromého a obchodního práva, jež zůstaly i nadále, několik desetiletí po vzniku myšlenky vytvořit společný vnitřní trh, zásadní překážkou pro nejen pro malé a střední podniky, ale pro obyvatele Unie v běžných smluvních vztazích.

Literatura

A Digital Single Market Strategy for Europe.

BAR, Christian von, Eric M. CLIVE, Hans SCHULTE-NÖLKE a H. G. BEALE. Principles, definitions and model rules of European private law: draft common frame of reference (DCFR). Outline ed. Munich: Sellier, European Law Publishers, 2009. ISBN 978-3-86653-097-3.

BAR, Christian von, Eric M. CLIVE, Hans SCHULTE-NÖLKE and Hugh BEALE. Principles, definitions and model rules of European private law: draft common frame of reference (DCFR). Outline ed. Munich: Sellier, European Law Publishers, 2009. ISBN 978-3-86653-097-3.

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES. GREEN PAPER - PUBLIC PROCUREMENT IN THE EUROPEAN UNION: EXPLORING THE WAY FORWARD. COM/96/0583 FINAL. Brusel dne 27. 11. 1996.

Council Directive 92/50/EEC of 18 June 1992 relating to the coordination of procedures for the award of public service contracts. OJ L 209, 24. 7. 1992, p. 1–24.

Council Directive 93/36/EEC of 14 June 1993 coordinating procedures for the award of public supply contracts. OJ L 199, 9. 8. 1993, p. 1–53.

Council Directive 93/37/EEC of 14 June 1993 concerning the coordination of procedures for the award of public works contracts. OJ L 199, 9. 8. 1993, p. 54–83.

Council Decision of 31 March 1958 drawing up a list of products to which Article 223(I)b applies. 255/58, 31 March 1958 and Written Question E-132/01, 4 May 2001.

Council Regulation (EEC) No 3975/87 of 14 December 1987 laying down the procedure for the application of the rules on competition to undertakings in the air transport sector. OJ L 374, 31. 12. 1987, p. 1–8.

Council Regulation (EEC) No 3976/87 of 14 December 1987 on the application of Article 85 (3) of the Treaty to certain categories of agreements and concerted practices in the air transport sector. OJ L 374, 31. 12. 1987, p. 9–11.

94/800/EC: Council Decision (of 22 December 1994) concerning the conclusion on behalf of the European Community, as regards matters within its competence, of the agreements reached in the Uruguay Round multilateral negotiations (1986–1994). OJ L 336, 23. 12. 1994, p. 1–2.

Konsolidovaná znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie Smlouva o Evropské unii (Konsolidované znění) Smlouva o fungování Evropské unie (Konsolidované znění) Protokoly Přílohy Smlouvy o fungování Evropské unie Prohlášení připojená k závěrečnému aktu mezivládní konference, která přijala Lisabonskou smlouvu podepsanou dne 13. prosince 2007 Srovnávací tabulky. Úř. věst. C 202, 7. 6. 2016, s. 1–388.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I). Úř. věst. L 177, 4. 7. 2008, s. 6–16.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2495 ze dne 15. listopadu 2023, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ohledně finančních limitů pro veřejné zakázky na dodávky, na služby a na stavební práce a pro soutěže o návrh, C/2023/7642. Úř. věst. L, 2023/2495, 16. 11. 2023.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2496 ze dne 15. listopadu 2023, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ohledně finančních limitů pro zakázky na dodávky, na služby a na stavební práce a pro soutěže o návrh. C/2023/7647. Úř. věst. L, 2023/2496, 16. 11. 2023.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/2497 ze dne 15. listopadu 2023, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ohledně finančních limitů pro koncese. C/2023/7637. Úř. věst. L, 2023/2497, 16. 11. 2023.

Směrnice Rady 71/305/EHS ze dne 26. července 1971 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce Úřední věstník L 185, 16. 8. 1971.

Směrnice Rady 93/38/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací. Úř. věst. L 199, 9. 8. 1993, p. 84–138.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. Úř. věst. L 134, 30. 4. 2004.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby. Úř. věst. L 134, 30. 4. 2004, p. 114–240.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek (Text s významem pro EHP). Úř. věst. L 335, 20. 12. 2007, s. 31–46.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES (Text s významem pro EHP). Úř. věst. L 216, 20. 8. 2009, p. 76–136.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí Text s významem pro EHP. Úř. věst. L 94, 28. 3. 2014, s. 1–64.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES Text s významem pro EHP. Úř. věst. L 94, 28. 3. 2014, p. 65–242.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy

a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES Text s významem pro EHP. Úř. věst. L 94, 28. 3. 2014, p. 243–374.

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství (podepsaná 25. 3. 1957, ve znění Římské smlouvy), revidovaný překlad.

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (podepsaná 25. 3. 1957, ve znění Římské smlouvy), revidovaný překlad.

Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations (1986- 1994) - Annex 4 - Agreement on Government Procurement (WTO). OJ L 336, 23. 12. 1994, p. 273–289.